

MALE NOVICE.

Izahajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 20 v. — Po pošti se list ne pošilja

Naša severna meja!

Po neuradnih izvlečkih iz mirovnih pogojev, kakor jih priobčtujejo dunajski listi, pojde naša severna meja:

Od Kepe (Mittagskogel) v Karavankah naravnost proti severu blizu do Osojskega jezera, do točke, ki se bo določila pozneje, potem ob Osojskem jezernu ob meji med celovškim in šentvidskim okrajem, seže severno do Sinja planine (Speikkogel), se spusti zopet k Dravi, a je ne doseže nikjer in prestopi severno Dravograda pri Kokošnjaku (Hühnerkogel) štajersko mejo. Tu gre kakšnih 5 kilometrov severno od Drave, severno Sv. Lovrenca pri Ivniku, ob razvodu do Lučan, zavije severovzhodno proti Muri, katere

doseže pri meji mariborskega in lipniškega okraja, teče ob Muri do vzhodne od Logovcov (Löggersdorf), potem severno k madžarski meji do Karolyfa, od tu ob stari madžarsko štajerski meji do Sv. Ane blizu Gleichenberga in od tam se spusti na Madžarsko.

Na Koroškem dobe Italijani Karnalsko dolino do Vrat (Tör), Bejšška okolica in Ziljska dolina ostaneja menda pri Avstriji (a tu obstoji v pogodbi neka tajna točka, ki bo objavljena pozneje), SHS obli Rož, Celovško kotlino in vse spodnjekoroške Slovence. Na Štajerskem obvelja približno demarkacijska črta, nejasno je, kaj s Špiljem in železnico. Kakor izgleda, dobimo tudi Prekmurje.

Avstrijska Nemčija.

Ko so prišla prva poročila o mirovnih pogojih, so avstrijski Nemci prepuščenja osirmeli. Glasil so se zanje slabo nad vse pričakovanje. A vsako na daljno poročilo se glasi še neugodnejše. Sedaj so že vsi vzdignili krik: »nespremenljivo!« A slednjic bodo vendarle morali sprejeti, če jih veseli, ali ne.

Pri Nemški Avstriji ostanejo v celeti dežele: Predarlška, Salcburško in Gorenja Avstrija. Tirolska izgubi ves južni del od Brennerja in Bistriško

dolino (Pusterthal) Od Dolenje Avstrije dobe Čehi dva dragocena kosa, severo-vzhodno se odreže kos od izliva Toje in Laa, severo-vzhodno pri mestu Gmünd pripade Čehom okraj Licad v glavarstvu Weidhofen in kolodvor mesta Gmünd. Madžarski Nemci se ne smejo združiti z Nemško Avstrijo, češki in moravski Nemci ostanejo v čehoslovaški državi. Nemška Avstrija izgubi torej vse prelaze, vse naravne obrambne točke, vsa izhodišča in železnice, ki peljejo v svet.

Nemški glasovi.

Iz vseh krajev Nemške Avstrije se oglašajo obupni glasovi starih nemških voditeljev. Za Koroško sta se, kolikor znano, oglasila dr. Angerer in dr. Pirker, za Štajersko dr. Kamniker. Vsi so presenečeni, razočarani, kaj takega niso pričakovali. Dr. Pirker toži, da dobe Jugoslovani na Koroškem vse, kar je dobrega in lepega: mesta, rodovitno ravnino, prekrasna letovišča, obrtne kraje, rudnike svinca in premogovnike. Nemcem ostanejo samo paste in revne gore. — Podobne tožbe oglašajo tudi voditelji drugih nemških dežel.

ške ali poljske države, vse njihovo premoženje, pravice in interese, katere so imeli v Avstriji. To premoženje se jim mora izročiti prosto vseh bremen in davkov, ki so nastali od novembra 1918. Ulege se jim morajo izplačati v oni veljavi, ki je vpeljana v državi, kateri pripadajo ob času plačila. Svota se ima izračunati v švicarskih frankih po vrednosti, katero so imeli v oktobru 1918.

Vse ustanove, zpuščine, darila itd., ki se nahajajo v sedanji Nemški Avstriji, a so namenjene pripadnikom drugih držav, se morajo izročiti v oni vrednosti, katero so imele pred 28. julijem 1914 z dodatkom vseh izplačil, ki so zapadle tekom te vojne.

Premoženje drugih državljanov.

Avstrija mora pustiti bivšim avstrijskim državljanom, ki so sedaj postali državljanji SHS, če-

Premoženje avstrijskih državljanov, ki se nahaja na ozemlja novih zveznih držav, smejo le-te

države zapleniti in likvidirati, a avstrijska država mora odškodovati avstrijske državljane.

Pogodbe, sklenjene med državljani bivše Avstrije in državnimi upravnimi organi pred 1. nov. 1918, ostanejo v veljavi. Toda nove države imajo pravico razveljaviti take pogodbe tekom 6 mesecev, ako so v škodo države. Pri tem morajo lastnika primerno odškodovati.

Ti gospodarski pogoji, v kolikor so deslej v izvlečkih znani, so za Nemce skoro še trši, kakor pa pogoji za ureditev mej.

V varstvo manjšin.

V mirovnih pogojih se nahaja tudi več ločk v varstvo narodnostnih manjšin, ki se bodo nahajale med Nemci. Te manjšine imajo popolno državljansko ravnopravnost, smejo svobodno v svojem jeziku ustanavljati društva, časnike, cerkve in šole. Zagotovljene so jim pravice pred oblastmi, v uradih in v državnih šolah.

Za naše junake.

Kdo bi rešil Slovensko Koroško, ako bi ne bilo naših vrljih vojakov Srbov, Hrvatov in Slovencev? Oni so s svojo krvjo odkupili drago slovensko zemljo s svojim pogumom in junaštvom obranili tudi naš slovenski Maribor. Kaj bi bilo z nami brez njih? Ne zabimo tega, ampak vprašajmo se, s čim se hočemo skazati hvaležne, s čim jim vsaj nekoliko dokazati svojo ljubezen in pripoznanje? Ali samo z besedami in srčno za hvalo? Oj ne! Tudi mi, dragi Slovenci in Slovenke moramo z dejanji pokazati, kaj premore ljubezen in hvaležnost slovenskega srca. Glejte, branitelji naši leže zdaj v bolnišnicah s skelečimi ranami v hudi vročini prikovani na postelj ure in ure, dneve in noči. Koliko trpe za nas! Prinesimo jim, cesar tako želé: krepičinih in osvežujočih pijač, malinovca, vina, medu (ta je s hladno vodo pomešan izborna pijača) nadalje peciva ali slaščic, tobaka, cigaret. Vse je dobrodošlo. Pa tudi knjig in razglednic si želé v razvedrilo. Ne čakajmo par dni ali ves teden. Dvakrat da, kdor hitro da.

In še več. Prinesimo tudi samega sebe, obiščimo jih ter jim dajmo spodbudne, tolažilne besede, da bodo čutili gorak utrip našega srca. Zdaj je prilika, da se zopet skažete ljube slovenske matere in ve vrla dekleta, katerih rodoljubje je znano šrom demovine. Prosimo tudi č. g. duhovne pastirje in župane, da pomagajo s svojim uplivom v prilog našim vrlim ranjencem. Kdor sam ne more oddati darila v bolnišnici naj ga blagovoli poslati v roke gospe general Maisirove, Maribor Melje št. 11. Od tam jih ponesò Slovenke, ki se se nalašč organizirale za obiskovanje bolnikov, našim vrlim junakom.

Maribersko slovensko žensko društvo.

Meščani, okoličani!

Štanovska zveza slovenskih akademikov v Zagrebu, podružnica Maribor, priredi 7. in 8. junija pod pokroviteljstvom gospe general Maisirove in z prijaznim sodelovanjem narodnih dam in gospodičen

cvetlična dneva

v prid „Akad. domu“ v Zagrebu.

V soboto 7. junija ob pol 20. uri je v veliki dvorani Nar. doma

družabni večer.

Na vspredu je: burka „V civilu“, petje, godba, šaljiva pošta in prosta zabava. Vstopnina za osebo 2 K.

K obilni udeležbi vljudno vabi

odbor.

Razne novice.

† Dekan Frans Dovnik. Ob sklepu uredništva smo dobili brzojavno obvestilo, da je v Gornjemgradu umrl tamkajšnji dekan in župnik, č. g. dekan Franc Dovnik, duhovni svetovalec in bivši profesor bogoslovja v Mariboru. Rajni gospod je bil rojen l. 1850 v Mariboru in v mašnika posvečen l. 1872. Pogreb se vrši jutri v petek ob pol 11. uri. N. p. v ml

Prvi izlet Mariborskega „Orla“. Na binkoštni pondeljek popoldne se vrši izlet ženskega in moškega telovadnega odseka v Hoče. Odhod od Dravskega mosta ob 13tih. Vrnemo se zopet peš okoli pol 20. Naraščaj je vabljen v spremstvu roditeljev ali njih namestnikov. Na izlet vabimo tudi stariše in vse prijatelje naše organizacije. Natančneja pojasnila o izletu se dajo v telovadnih urah. Odbor.

Jugoslovanska Strokovna Zveza, skupina za vajence je imela včeraj v sredo, dne 4. junija sejo, na kateri se je sestavil odbor: Predsednik: Vogrinc Vekoslav, namestni predsednika: Rozman Žitko, tajnik: Iljaš, blagajnik: Pavel Vokač, knjižničar: Veras, nam. kajžn: Kaučič, nadzernika: Macuh in Lovša. Prihodnja seja v petek ob 18. uri.

Mestno knjigovodstvo, kakor tudi mestna blagajna je dne 5. 6. in 7. t. m. vsled pre seljevanja za občivanje s strankami za občevanje s strankami zaprta. Do dne 10. t. m. naprej uradujeta ta dva imenovana urada na

Rotovškem trgu 6. v prejšnjem obč. gospodar-
skem posloplju.

Francoska misija v Mariboru. Predvčeraj je v
Maribor dospel nadporočnik Kerien, kateri se na-
stavi tukaj namesto dr. Reverdy. Predvčeraj je
obiskal novi zastopnik antante okr. glavarja dr.
Lajnsiča in mu čestital k našemu narodnemu u-
spehu. Tudi je obiskal škofa dr. Napotnika. Ome-
nil je več dogodkov krute vojne, med drugim, da
je bivši secretaire kardiala Amien padel pri Reimsu
tik g. nadporočnika. Škof se je potem zahvalil
za obisk in želel obilen blagoslov novemu zastop-
niku pri Jugoslaviji. G. Kerien je obiskal tudi Ci-
rilovo tiskarno in naše uredništvo.

Ustanovni občni zbor mariborske podružnice
Slov. plan. društva se vrši v petek, 6. t. m. ob
20. uri v prvi sobi Narodnega doma. Planinci,
pridite!

Zelene karte na sladkor niso več veljavne. Na
novo izdane karte za sladkor za mesec juni se
izda po 1 kg sladkora, za ceno 7 K 10 v, na
sprotno pa odpadejo vsi dosedanji poboljški.

Sprejem otrok za ameriško pomoč se nadaljuje
do 11. junija in sicer začetne črke L M dne 5.
junija, dne 6. junija S T, dne 10. junija U V W
Z, vsi drugi dne 11. junija, samo popoldne v pro-
storih izdaje krušnih kart na Stolnem trgu št. 1.
Te pomoči bodo deležni le otroci do 10 let.

Cena za mleko znaša od 1. junija naprej za
liter K 1.80

Spričevalo o cepljenju. Stranke lahko dvignejo
spričevala, katera so oddana v prostorih izdaje
krušnih kart, od dne 10. junija naprej, proti iz-
kazilo nakupne karte.

Zanimive kazenske razprave. Jutri v petek ob
9. uri se vrši pred okrožnim sodiščem kazenska
razprava proti Pavlu Ornigu iz Ptujja zaradi huj-
skajočega zabavljanja proti naši državi, ob 10. uri
pa proti protestantskemu pastoru dr. Ludoviku
Mahnertu zaradi znanih njegovih hujskajočih na-
grebnih govorov. Svoj čas je bil Mahnert baje
na ukaz iz Ljubljane izpuščen iz preiskovalnega
zapora; radovedni smo, ali pride jutri k razpravi.
— V soboto ob 9. uri je razprava proti Ludoviku
Muršiču radi uboja komisarja Jožefa Wiederwobla
v Forminu. Njegovi sokrivci so stali pred enim le-
tom pred porotnim sodiščem, Ludovika Muršiča,
ki je bil vojak, pa je preganjalo vojaško sodišče,
pri katerem je sedel eno leto v preiskovalnem za-
poru; pozneje je bil izročen okrožnemu sodišču v
Mariboru, pred katerim je sedaj obtožen.

Proč s popačenimi krajevnimi imeni! V naših
nemških listih še vedno čitamo ponemčena in po-
pačena krajevna imena kot Schleinitz za Slivnico,
Pöltschach za Poljčane, Frauheim za Fram itd.
Je li bi ne bilo unestno, če bi vlada prepovedala
rabo takih spakedranih in popačenih krajevnih
imen in bi zaukazala rabo samo slovenskih kra-
jevnih imen?

7. in 8. junija cvetlični dan v Mariboru.

Izveček iz seje sosveta dne 2. junija 1919.

Mestni sosvet vladnega komisarja v Mariboru je
imel 2. junija svojo prvo sejo z sledečim dnevnim
redom: 1. Priklopitev mesta Maribor h kraljestvu
Srbov, Hrvatov in Slovencev in 2. Slovenski u-
lični napisi v Mariboru. Ob 16h je otvoril vladni
komisar sejo ob prisotnosti sosvetovalcev Leopolda
Barta, Frana Vincetič, Antona Turk, Frana Jarh,
dr. Frana Rosina, dr. Josipa Leskovar, dr. Ant.
Jerovšek, Vilko Weixla in Ferdo Leskovarja, ter
zapisnikarja magistratnega uradnika Antona Koci-
jana. Seje se izmed sosvetovalcev edini ni ude-
ležil g. Hubert Misera, ki pa je svojo odsotnost
opravičil. Vladni komisar je pozdravil navzoče
sosvetovalce, opomnil na važnost te prve in zgo-
dovinske seje, naprosil sosvet za sporazumno so-
deleovanje v dobrobit prebivalstva in mesta v teh
za sedaj še težkih časih, ter konstatoval sklep-
nost seje. Sosvetovalec dr. Rosina se v toplih be-
sedah v imenu sosveta zahvali za pozdravni na-
govor, navaja, da je vladni komisar vzlic težav-
nemu sedanjemu položaju spretno vodil zadeve
mesta v dobro ne samo mesta, temveč tudi celo-
kupnosti, ter izjavlja, da ga bo sosvet v njegovem
nadaljnjem delu z vsemi močmi podpiral. Spora-
zumno se na to preide na dnevni red. H točki
1. dnevnega reda pripomni g. vladni komisar, da
je mnenja, da se naj izvoli odbor 16 članov, ki
bo za primerno proslavo dneva priklopiteve potreb-
no ukrenil. Sosvetovalec dr. Rosina je mnenja,
naj se izbora odbora poveri vladnemu komisarju.
Soglasen sklep: Pooblasti se vladnega komisarja,
da imenuje ta odbor, ter se pri imenovanju ozira
predvsem na narodna društva, učne zavode, vo-
jaščino itd. Odbor naj posljuje v permanenci. Pri
točki 2. dnevnega reda je vladni komisar mnenja,
da bi tudi tu bilo najbolje, da se izvoli odbor na
pr. 10 članov, ki naj bi izvršil vse predpriprave.
Sosvetovalec dr. Jerovšek nasvetuje, naj bi se o
vprašanju označb trgov, ulic, cest, drevoredov
itd. razpravljalo tudi v časopisju. Po posvetovanju
soglasen sklep: Imenovanje desetčlanskega odbora
se poveri vladnemu komisarju, sosvet je zavzel
stališče, da pridejo v prvi vrsti v poštev imena,
ki so v zvezi z zgodovino in razvojem mesta.
Vladni komisar na to naznani, da je dnevni red
izčrpan. Pri slučajnostih interpelirajo vladnega
komisarja: 1. Sosvetnik Jarh radi stanovanjske
mizerije, ter izvaja, da odslovljeni nemški urad-
niki lepo sede v stanovanjih, med tem ko mora
veliko v Maribor premeščenih in naporno službo
opravljajočih uradnikov stanovati celo v železni-
ških vozovih; dalje opozarja na dejstvo, da imajo
prodajalke živil na Glavnem trgu razloženo svojo

blzgo kar po tleh, kar vsekakor ne odgovarja higijeni, ter prosi, da se tozadevno kaj vkrena; 2. sosvetnik dr. Rosina vpraša, če je g. vladni komisar kaj odredil za škropljenje po mestu in opozarja na to, da po Tegethofovi cesti brez potrebe vozijo Reitingerjevi težki avtomobili, dostikrat prazni, in po nepotrebnem kvarijo to najbolj prometno cesto; 3. sosvetnik dr. Leskover vpraša radi pravnega razmerja med magistratom in pa mestno hranilnico; 4. sosvetnik Ferdo Leskover vpraša zakaj se tako priljučna pržna kopal razmeroma le malo obiskuje. Vladni komisar odgovarja na interpelacijo: Stanovanjska mizerija mu je znana. Za izgon odstavljenih uradnikov magistrat sicer ni kompetenten, vendar pa je prepričan, da se bo od merodajne strani poskrbelo za to, da se jih odpravi iz mesta in na ta način izprazni precejšnje število stanovanj. Inače pa bo naročil tudi, da se bodo stranke, katerim se je stanovanje odkazalo, v določenem roku v resnici tudi tja vselele, ker se bo innače stanovanje podelilo drugim. Ravno tako bo tudi odredil, da morsjo stranke, katerim se je odkazalo zdrave stanovanje, isto brezpogojno prevzeti, ker to pač ne gre, da bi stranka iz kapric

odklanjala odkazano stanovanje. Kakor znano se po mestu v letih 1916—1917—1918 sploh ni škropilo. Za letos pa upa, da se to vzlic znanimu pomanjkanju škropilnic in vprege udeležiti. Tozadevno je že v dogovoru in bo občina dobila dva škropilna vozova iz Ljubljane, konja zraven se vzamejo od mestnega pogrebnege zavoda. Škropilo se bo začelo le petenš pri glavnem kolodvoru po Tegethofovi cesti, skozi Gosposko ulico, Glavni trg ter dravski mest. Odredil bo, da se Reitingerju prepove vse nepotrebne vožnje po Tegethofovi cesti in se mu zakaže, da vozi kje drugje. Pravno razmerje med mestno občino in pa mestno hranilnico basira na statusu mestne hranilnice. Za red pri hranilnici bo gotovo skrbel od vlade ji postavljeni komisar. Glede pržne kopei izjavlja, da se i njemu čudno zdi, da prebivalstvo to kopaljšče vzlic dejstvu, da je kopsina taksa oprav malenkostna, prav malo poseča. Stopil bo tozadevno v dogovor z udeležimi zavodi in različnimi tu v poštev prihajajočimi korporacijami. Nato g. vladni komisar še enkrat izrazi svoje dovoljstvo na početku skupnega sporazumnega sodelovanja, ter ob pol osemnajsti uri zaključil se

KAVARNA CENTRAL

Prva
slov. kavarna v

MARIBORU

se priporoča za mnogo-
:: brojni obisk vsem ::
Jugoslovanom
domaćinom in tujcem

Gluro pl. Vellak
kavarnar Gosposka ulica

Vojaške eskobovalšče v Mariboru kupi večjo množino trdoga in mehkega lesa za kurjato po jako ugodnih cenah. Poudniki naj se es: bno ali pismeno obrasjo direktne na vojaško eskobovalšče, Eisenstr. 18, Maribor. 1054

Govorite povsod slovensko.

Za birno zlata ura za deklico se proda prav po ceni v Flosseraki ulici 5, v gostilni, Maribor. 65

Hiša in gostilna (Erlacher Gasthaus) 4 orale zemljišča, hlevi za kónje v Straša, krasna lega, sebo za tuje, gostilna se zove „zum Neubauer“ se proda ali zamenja za kako slične gostilne v Mariboru. Več pove Vincens Pirž, Fr. Jožefova cesta št. 9. 1002 64

Vina

bačska, lastnega pridelka, stara in nova, z jamčeno pristna, izborne kakovosti prodaja v steklenicah čez ulico po skrajno nizkih cenah

Franc Starčič, trgovec
Maribor, Luterjeva ulica 9.

Gostilniška obrt!

Naznanjava slavnemu občinstvu, da sva s 1. junijem v lastni hiši se nahajajočo

gostilno „pri zvezdi“

Koroška cesta št. 48,

prevzela, ter bova isto odslej sama vodila.

Potrudila se bova cenjenim gostom nuditi samo pristna domača vina, ter drugo pijačo, kakor tudi okusna mizla in topla jedila.

Za obilen obisk se najtopleje priporočava z velespoštovanjem

Josip in Alojzija Dergas.

Širite naše liste!